

Hvad Haanden skriver d. 30. Marts 1918.

—o—

Det havde aldrig været *Dansk Kvindesamfunds* Tanke, da det indgav i 1908 sit *Andragende* om, at Kvinder ogsaa maatte kunne komme i *Besiddelse* af et af Staten oprettet *Husmandsbrug*, at *Tilladelsen* kun skulde gælde de *ugifte Kvinder* og *Enker*, og heller ikke i *Folketinget* blev der rejst *Indvendinger* imod, at alle Kvinder skulde have *Adgang*, naar de opfyldte de for *Mændene* fastsatte *Beingelser*. Men da *Forslaget* kom op i *Landstinget* indsatte dette det i vor *Lovgivning* velkendte Skel mellem den *gifte* og den *ugifte Kvinde*; kun den sidste maatte have *Adgang* til den *økonomiske Selvstændighed*, som *Erhvervelsen* af en *Husmands*lod betyder.

Er der nu nogen *sund Mening* i at opretholde denne *Skranke* for den *gifte Kvinde*? — *Selvfølgelig* maatte *Forudsætningen* for, at hun kunde komme i *Besiddelse* af en *Husmands*lod være den, at hun selv raadede over de *forholdne Midler* til *Ejendommens* *Overtagelse* og ikke skulde have den af *Fællesboet*, ligesom ogsaa *Husmandsbruget* skulde være hendes *lovlige Særeje*, men er dette *Forbehold* taget, skulde der ikke synes at være nogen rimelig *Grund* til at udelukke den *gifte Kvinde*. Der staar i *Lovens* § 22 en *Bestemmelse* om, at hvis en *Mand* og *Kvinde*, som hver for sig er *Ejer* af et *Statshus*, indgaar *Ægteskab*, skal det ene af de 2 *Husmandsbrug* afvikles senest 2 Aar efter *Ægteskabets* *Indgaaelse*, og *D. K.* har desuden i sit *Andragende* af 1914 foreslaaet, at der til *Lovens* § 2 skulde tilføjes, at „kun en af de samtidig til en *Husstand* hørende *Personer* kan erholde *Husmandsbrug* paa de i denne *Lov* indeholdte *Vilkaar*.“ *Faren* for en *Sammenlægning* af 2 *Husmandsbrug* er dermed udelukket.

Det har vist sig, at *ugifte Kvinder* udmærket godt har kunnet drive *Husmandsbrug*, og de mister antagelig ikke *Evnerne* dertil, fordi de indgaar *Ægteskab*. *Mangen Hustru*, *bosiddende* paa *Landet* og opvokset i *Jorddyrkning*, men gift med en *Mand* udenfor *Landbostanden*, en *Sømand*, en *Fisker*, en *Haandværker* o. fl., kunde have stor *Fordel* af at drive et *Husmandsbrug* og derved hjælpe til

Familiens Underhold; ikke at tale om de *forladte* eller *fraseparerede Hustruer*, som ogsaa efter den *nugældende Lov* er *udelukkede*.

Grundlovens Bestemmelser om alle *Borgeres* *frie og lige Adgang* til *Erhverv* kan ikke forliges med gift *Kvindes Udelukkelse* fra *Statens Husmandsbrug*.

Dette er, hvad *Haanden* skriver d. 30. Marts 1918.

Opstillede kvindelige Folketingskandidater.

—o—

Agnes Slott-Møller.

„Det nye *Højre*“, som nu har opnaaet de 10,000 *Underskrifter*, der gør det *berettiget* til *Parti* i *Tillægsmandaterne*, dersom det naar at faa en *Kandidat* valgt og har det tilstrækkelige *Antal* *overskydende Stemmer*, har *distanceret* alle de *øvrigte Partier* med *Hensyn* til *Opstillingen* af *Kvinder* ved at sætte en *Kvinde* *øverst* paa sin *Liste* i *København*. Selv om det *ingenlunde* kan betragtes som givet, at *Partiet* faar en *Kandidat* valgt, maa man dog anerkende, at det har givet en *Kvinde* sin bedste *Plads*, der i hvert *Tilfælde* maa kaldes en *Chanceplads*. Her maa vi *indrømme*, at „den fulde *Konsekvens*“ af *Kvindernes* *politiske Ligeberettigelse* er draget, og da *Partiets* anden *kvindelige Kandidat*, *Vibeke Salicath*, vil blive opstillet ikke blot i *Slagelse*, men i *samtliche Kredse* i *Sorø Amt*, for mulig der at samle *Stemmer* til et *Suppleringsmandat*, maa man sige, at *Partiet* i første *Omgang* har sat en *Rekord* med *Hensyn* til *Opstilling* af *Kvinder*, som vil være et smukt *Eksempel* til *Efterfølgelse* for andre *Partier*.

Agnes Slott-Møller vil være vore *Læsere* vel bekendt baade som *Malers*, *Forfatter* og *Foredragsholder*. Hendes store *Forkærlighed* for det *nationale* har rimeligvis *forskaffet* hende den *Hæderskrans*, som „Det nye *Højre*“ her har rakt hende.

Som *Formand* nogle Aar for „*Danske Kvinders Forsvarsforening*“ har hun jo lagt sine *agitatoriske Evner* for *Dagen* og maa siges at passe i et *Parti* med *Forsvarssagen* som første *Programpunkt* som *Haand* til *Hand* ske.

I *Kvindesagens Rækker* kendes *Agnes Slott-Møller* derimod ikke.

Helga Larsen,

er opstillet som Nr. 10 paa *Socialdemokraternes Liste*. *Helga Larsen* er *Medlem* af den *socialdemokratiske Gruppe* i *Borgerrepræsentationen* og er sikkert en *skattet Partifælle*. I *Kvindebevægelsen* kender vi hende ikke, hvorfor vi meget maa beklage, at *Andrea Brochmann*, med hvem vi i *Kvindebevægelsen* flere Gange har haft *Samarbejde*, og som vi for Aar og Dag siden med *Glæde* her i *Bladet* *præsenterede Læsere* som *Socialdemokratiets* *nominerede kvindelige Kandidat* til *Folketinget*, har faaet en *Dumpe Plads* paa *Listen* som Nr. 15.

Som „Stedfortrædere.“

—o—

Landstinget har nu udpeget sine 18 *tingvalgte Medlemmer* og deres *Stedfortrædere*. At noget *Parti* i *Rigsdagen* skulde have udpeget en *Kvinde* som *tingvalgt Landstingsmedlem*, har vi ikke i vore vildeste *Fantasier* foregøjet os. *Mændene* skrev jo, som bekendt, *Grundloven* saaledes, at det er *dem selv*, der, i første *Omgang*, skal besætte de 18 *tingvalgte Pladser* i *Landstinget*, og selv om det ikke dermed er givet, at *Pladserne* skulde besættes med *Mænd alene*, er det jo kun i *Traad* med det *forudgaaende*, at de nu *alle som en er* *blevne det*.

Imidlertid kræver den nye *Valglov*, at der ogsaa vælges *Stedfortrædere* for de *tingvalgte Landstingsmedlemmer*, og her har enkelte *Partier* straks sig saa vidt, at de har *vovet* en *Kvinde*, ganske vist ikke paa første *Plads*, men dog for et enkelt *Partis* *Vedkommende* paa *anden*.

Det radikale Parti

har udpeget *Julie Rambusch* til 2den *Stedfortræder*. *Partiet* besætter to af de *tingvalgte Landstingspladser*, og da begge *Indehaverne* er over *Støvets* Aar, og *Perioden* er otteaarig, er der nogen *Sandsynlighed* for, at den *kvindelige Stedfortræder* naar at træde til som *Afløser*. I hvert *Fald* har intet af de andre *Partier* gjort *Kvinderne* en *tilsvarende Indrømmelse* med *Hensyn* til *Pladsen* som *Stedfortræder* til *Landstinget*. Paa femte *Plads* staar *Camilla Christensen* fra *Køge*. Der er udpeget 6 *Stedfortrædere*.